

KREATINKINAZĖS AKTYVUMO KITIMAI PAREZE PO APSIVERŠIAVIMO SERGANČIŲ KARVIŲ KRAUJO SERUME

Irena klimienė¹, Vytautas špakauskas¹, Jūratė Bertašienė²

¹Lietuvos veterinarijos akademija, Veterinarijos institutas,
Instituto g. 2, LT-4230 Kaišiadorys, tel.: (8~346) 60692,

²Lietuvos veterinarijos akademija, Stambiujų gyvulių klinika, Tilžės g. 18, LT-3022 Kaunas, tel.: (8~37) 363404

Santrauka. Nustatytas sveikų apsiveršivusių ir pareze po apsiveršivimo (skirtingos klinikos) sergančių karvių kraujo serumo kalcio, fosforo ir magnio kiekio kitimo poveikis kreatinkinazės aktyvumui. Sveikų apsiveršivusių (5–12 metų) karvių kraujo serume buvo per mažai kalcio ($2,15 \pm 0,504$ mmol/l), o fosforo ir magnio – normalus kiekis. Veršivimosi procesas pakeičia ląstelėse metabolinius procesus, todėl pirmosiomis dienomis po apsiveršivimo kreatinkinazės aktyvumas karvių kraujo serume buvo 1,5 karto didesnis už normą. To paties amžiaus apsiveršivusių ir pareze po apsiveršivimo susirgusių karvių kraujo serume buvo per mažai kalcio ir fosforo, o vasarą sirgusių karvių kraujo serume dar trūko ir magnio. Veršivimosi metu komą patyrusių karvių kraujo serume kalcio buvo $0,728 \pm 0,152$ mmol/l, fosforo – $0,475 \pm 0,443$ mmol/l. Mažiausiai fosforo ($0,380 \pm 0,340$ mmol/l) nustatyta hipofosfatemine pareze po apsiveršivimo sergančių karvių kraujyje. Nesvarbu kokia ligos klinika, AST, ALT ir ŠF aktyvumas buvo normalus, o tai rodo, jog kepenys yra nepažeistos. didžiausias kreatinkinazės aktyvumas (iki 3500 TV) nustatytas hipofosfatemine pareze po apsiveršivimo sergančių karvių kraujo serume. Dėl per mažo magnio kiekio vasarą pareze sergančių karvių kraujo serume nustatytas nedidelis CK aktyvumas, nes šio elemento reikia fermento aktyvumui. Kreatinkinazės aktyvumas ilgesnį laiką lieka padidėjęs tik pareze po apsiveršivimo sirgusių karvių kraujyje, o tai rodo, kad šių karvių raumenų ląstelių pažeidimai, sukelti hipokalcemijos ir hipofosfatemijos, greitai ir sunkiai pašalinami.

Raktažodžiai: parezė po apsiveršivimo, veršivimosi koma, karvės, kreatinkinazė, kalcis, fosforas, magnis.